

faa billig over for de paagældende Sporvejselskaber, som man med Rimelighed kan forlange. Det er, som den ærede Ordfører (Sehested) nylig udtalte, jo ikke i og for sig nogen tiltalende Bestilling at blive udnævnt til uvillig Mand til at afgive et saadant Støn, som det, her er Tale om. Det kan imidlertid gaa an, hvor der er givet nogenlunde tydelige Anvisninger, som disse uvillige Mænd have at følge, og det forekommer mig er Tilfældet i Lovforslaget, som det blev vedtaget ved anden Behandling, idet der deri er sagt, at det, de uvillige Mænd skulle skønne over, er, hvad Staten kunde indvinde ved at overtage Sporvejsanlægget i Genhold til den i sin Tid meddelte Koncession uden Bederlag og enten selv fortsætte Driften eller lade andre fortsætte den. Naar der skulde skønnes paa det Grundlag, vilde Bejen være den, at de uvillige Mænd først undersøgte Koncessionen og saa Spørgsmaalet: Hvad er det hele Anlæg, hvad forstås derved? Svaret maatte de faa hos den meget ærede Minister, thi han er ifølge Koncessionen den øverste Myndighed i det Stykke. Naar, den højtærede Minister vilde vel sige: „det hele Anlæg“ er Skinnerne og Ventefalene. Jeg er ikke en Gang sikker paa, om den højtærede Minister vilde tage Ventefalene med, men det antager jeg dog. Naar det var gjort, vilde altsaa de uvillige Mænd have at skønne over, hvad der endnu manglede, for at dette Sporvejsanlæg kunde benyttes som hidtil. De vilde altsaa undersøge, hvad det vilde koste at skaffe det fornødne Materiel, Heste, og hvad der i øvrigt behøves; det er jo et Støn, som det ikke vilde være saa særdeles vanskeligt at foretage. Derefter vilde de have at undersøge, hvad Staten kunde vente i Forpagtningssag af dette Anlæg, naar det saaledes var udstyret med fornødent Materiel og øvrige Ting, og hvad den Sum saa udgjorde ud over, hvad der behøvedes til Forrentning og Amortisation af Udgiften, Staten har haft, vilde være Statens Indtægt af Anlægget. Naar det Grundlag tror jeg nok, det lod sig gøre at foretage et Støn af uvillige Mænd, men jeg ser ganske vist ikke rettere, end at paa det Grundlag, som det ærede 3dje kongevalgte Medlem (Rahser) og den ærede Ordfører nu foreslaa, vil det være meget vanskeligt for disse uvillige Mænd at afgive Støn. De skulle efter det Vædringsforslag, som foreslaas, ganske i Almindelighed og uden nogen som helst Vejledning skønne over, hvor stort dette Beløb skulde være, som maatte betales, for at Statens Ret til det paagældende Anlæg kunde siges at være fyldestgjort. Jeg

er meget bange for, at naar de kom til at skønne derover og ikke maatte gaa ud fra de Antydninger, som staa i Forslaget, som det er vedtaget ved 2den Behandling, vilde Resultatet meget let blive det, at man kom til at vurdere Skinnerne som gammelt Jærn, gav Staten Værdien deraf i Erstatning, og saa førte man videre paa det. Saa blev Koncessionen fornyet, og man fortsatte Driften. Hvis det blev Resultatet, forekommer det mig nok, at det hele ikke var meget værdt, i alt Fald ikke værdt at rejse nogen Diskussion om her i Salen. — Den ærede Ordfører fremhævede, at det gjaldt om at komme til en Afgørelse af, hvad der er Statens Ret, det maatte være forbeholdt disse uvillige Mænds Støn. Men det forekommer mig, at en saadan Afgørelse behøves aldeles ikke, thi hvad Statens Ret er, foreligger aldeles uomtvistelig klart saa vel i Loven af 1862 som i de Koncessioner, der ere udstedte i Genhold til den Lov. I denne Lov og i disse Koncessioner staar, at naar Koncessionstiden er udløben, saa skal det hele Anlæg i forsvarlig vedligeholdt Stand overleveres til Staten. Det antydedes nu af den ærede Ordfører, at Staten ikke vilde være berettiget til at bruge det, men det forekommer mig ganske vist, at hvis det skulde være Tilfældet, vilde det være ganske meningsløst i sin Tid at sætte en saadan Bestemmelse ind i Koncessionen, at det hele Anlæg skulde overleveres i forsvarlig vedligeholdt Stand til Staten. Hvad Interesse skulde Staten have af at faa det i vel vedligeholdt Stand, hvis den overhovedet ikke vilde benytte det? Den Betragtning kan jeg ikke dele. Jeg tror ganske vist, og det var jo ogsaa forudsat, da Loven af 1862 blev vedtagen, at naar Staten vederlagsfrit i Overensstemmelse med Loven og Koncessionens Udtryk faar Anlægget overdraget, maa den være berettiget til enten selv at benytte det eller overdrage det til andre mod en aarlig Afgift.

Hvad nu i øvrigt vort Forslag angaar, er det, som jeg før sagde, efter min Mening overmaade billigt over for de paagældende Selskaber. Jeg skal som Eksempel nævne det mest indbringende af disse Selskaber, nemlig „Nørrebro's Sporvejselskab“. Det har, som det blev nævnt ved den tidligere Behandling, i de senere Aar givet 16 pCt. og sidste Aar 17 pCt. Tænkte man sig altsaa dette Selskabs Koncession fornyet paa de Betingelser, der ere udtrykte ved Underændringsforslaget, saa vilde Aktionærerne først faa 5 pCt. Hvis Selskabet gav 17 pCt. som i Aar, blev der 12 pCt. tilbage at dele;